

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ РИНКУ АКЦІЙ ТА ОБЛІГАЦІЙ В УКРАЇНІ

¹Вінницький національний технічний університет

Анотація. У статті на прикладі базових показників проаналізовано сучасний стан ринку акцій та облігацій, їх структура, встановлені позитивні та негативні тенденції функціонування, виявлено чинники, що обумовлюють динаміку зміни кон'юнктури.

Ключові слова: фондовий ринок, ринок корпоративних цінних паперів, цінні папери, акції, облігації, емісійна діяльність.

ANALYSIS OF STOCKS AND BONDS MARKET DYNAMICS IN UKRAINE

Abstract: The article analyzes the current state of the stocks and bonds market, their structure, identifies positive and negative trends in their functioning, and reveals the factors that determine the dynamics of changes in the market environment.

Keywords: stock market, corporate securities market, securities, stocks, bonds, issuance activities.

Розвиток ринку корпоративних цінних паперів має важливе макроекономічне значення та забезпечує необхідні фінансові умови для відновлення виробничого потенціалу та сприяння економічному розвитку національних підприємств.

Основними видами корпоративних цінних паперів, що забезпечують залучення фінансових ресурсів вітчизняними підприємствами, є акції та корпоративні облігації.

Однією з основних складових вітчизняного фінансового ринку є ринок акцій, динаміка якого характеризує інституційні зміни в економіці. Як фінансовий актив, акції повною мірою відображають динаміку розвитку недержавного сектору економіки. Станом на 1 січня 2023 року в Україні діяло 7177 акціонерних товариств, які виробляли майже 70% ВВП країни [1].

Динаміка випусків акцій, зареєстрованих у НКЦПФР, демонструє позитивну динаміку, при цьому спостерігається зменшення зареєстрованих випусків у 2022 році порівняно з 2021 роком на 18,26% (рис. 1).

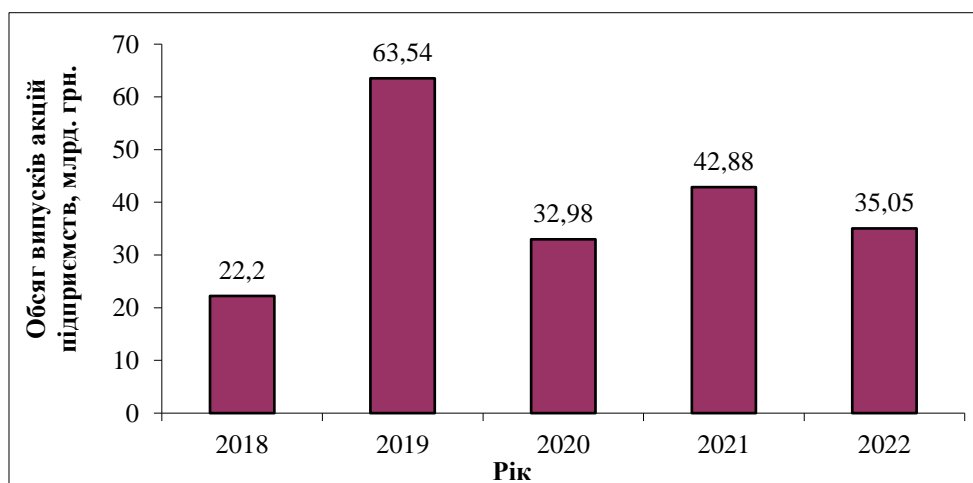

Рис. 1. Обсяг зареєстрованих НКЦПФР випусків акцій у 2018-2022 рр. [2]

У 2022 році ДКЦПФР здійснила реєстрацію 20 випусків акцій на загальну суму 35,05 млрд грн, при цьому порівняно з 2021 роком зареєстрований випуск зменшився на 66 випусків акцій (на 7,83 млрд грн.) [2].

З усіх акцій, випущених в Україні, з 2018 по 2022 роки, звичайні акції складають 99,9% і привілейовані – лише 0,1% [1].

Первинний ринок корпоративних облігацій відіграє важливу роль у процесі корпоративного фінансування. Динаміка випуску корпоративних облігацій з 2018 по 2022 рік наведена на рисунку 2.

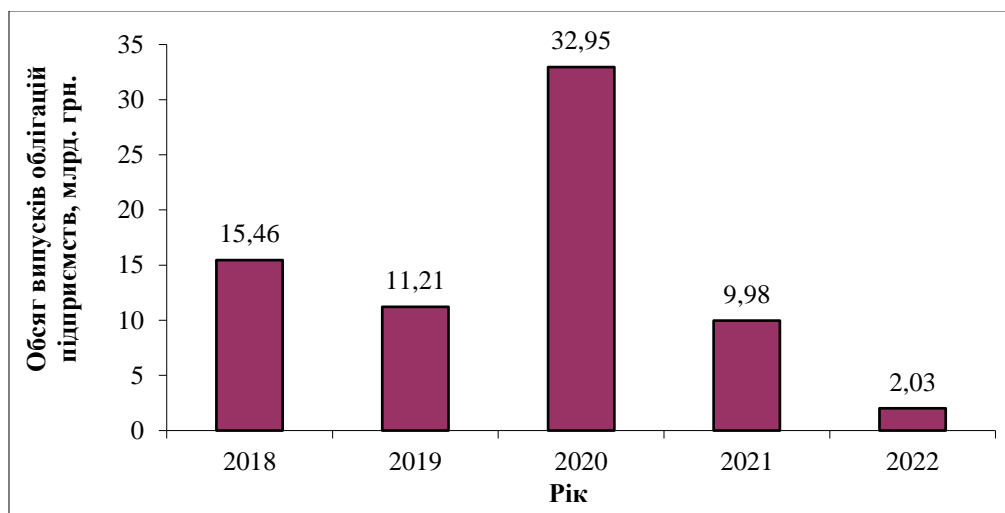

Рис. 2. Динаміка обсягу випусків корпоративних облігацій [2]

Найбільший випуск корпоративних облігацій в Україні на суму 22,95 млрд грн. можна побачити у 2020 році. Починаючи з 2021 р. спостерігається негативна тенденція щодо скорочення обсягів випуску, в 2022 р. порівняно з 2020 р. обсяг випуску корпоративних облігацій скоротився більш ніж у 10 разів.

Отже, ринок корпоративних цінних паперів в Україні ще не повною мірою забезпечує потреби сучасних підприємств у залученні фінансових ресурсів. Основними проблемами на первинному ринку залишаються незбалансована структура акціонерного капіталу, спричинена непрозорими процедурами випуску акцій та нездатність більшості вітчизняних компаній вийти на ринок корпоративних облігацій. Відсутність торгівлі корпоративними акціями та облігаціями на вторинному ринку свідчить про те, що український фондовий ринок ще не досяг належного рівня розвитку, а тому акціонерний капітал реального сектору економіки не має можливості ефективно функціонувати.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Державна служба статистики України. URL: <https://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 22.02.2024).
2. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/> (дата звернення 23.02.2024).

Пілявоз Тетяна Миколаївна – к.е.н., доцент кафедри підприємництва, логістики та менеджменту, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: vitan1975.75@gmail.com.

Коваль Наталія Олегівна, к.е.н. доцент кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: nokoval@gmail.com

Piliavoz Tetiana – Cand. Sc. (Econ.), Assistant Professor of the Department of Entrepreneurship, Logistics and Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia. e-mail: vitan1975.75@gmail.com.

Koval Natalia. - Cand. Sc. (Econ.), Associate Professor, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: nokoval@gmail.com